

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Meșincaș
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio.
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889 ISSN-L 2734 -6889

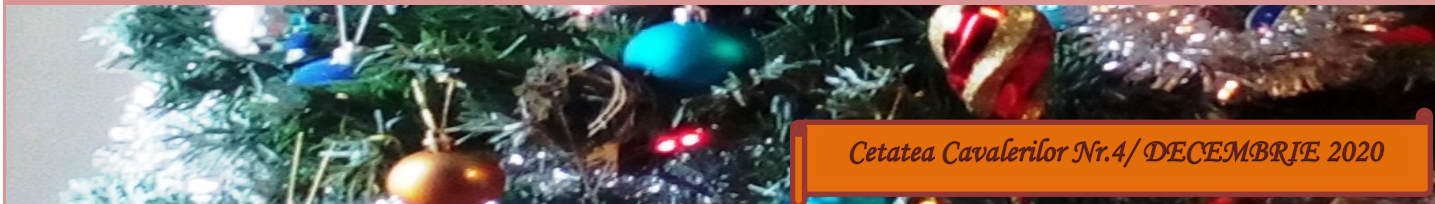
Marile beneficii aduse Ungariei de Tratatul de la Trianon

Prof. Dr. Vasile LECHINȚAN

S-au împlinit, la 4 iunie a.c., 100 de ani de la semnarea, în palatul numit Marele Trianon, de lângă Versailles, a Tratatului de pace dintre puterile mari ale Europei și ale lumii, pe de-o parte, și Ungaria, pe de altă parte, țară care a tot tergiversat semnarea tratatului, sperând să obțină teritorii ale fostului regat ungar de odinioară, trăind într-o mitologie istorică arhaică și neținând cont de marile aspirații moderne ale popoarelor de a se constitui în țări națiune, pe baza dreptului naționalităților. Dar, totuși, ungurii au obținut la Trianon cel mai mare beneficiu: formarea/recunoașterea unui stat național al lor, independent și suveran, numit Ungaria, stabilit chiar în granițele lui etnice firești. Se știe că regatul Ungariei a fost dezintegrat în perioada 1526 (după bătălia de la Mohacs) -1541 și astfel stat ungar n-a mai existat până la 1918-1920. Uniunea forțată a Transilvaniei cu Ungaria de la 1848-1849 n-a fost recunoscută de români și de împăratul Austriei și pentru acest artificiu impus de revoluția ungară a curs mult sânge. În perioada dualistă austro-ungară 1867-1918 nu se poate spune de un stat independent numit Ungaria, deoarece această entitate nu avea drept de politică externă proprie și nici de armată proprie, fiind în acest sens o colonie imperială austriacă.

Așadar, prin Tratatul de la Trianon, Ungariei i se recunoaște statalitatea și țara ungurilor în granițele ei cele mai viabile și mai firești, nu în granițe artificiale, gonflabile pe seama altor popoare. Astfel, Ungaria, devenit stat național și independent, degrevat de potopul uriaș de probleme pe care le avea în timpul dualismului cu naționalitățile, cu românii, croații, slovaci, sârbii, slovenii, cehii, ucrainenii, putea, de la această dată, să se concentreze asupra problemelor proprii, de instaurare a unui regim modern democratic, de creare a cadrelor necesare dezvoltării Științei și Culturii proprii, de acces la prosperitate și modernizare economică, financiară, comercială, politico-statală. De această dată, însă, trebuind să intre în mod cinstit în competiția cu celelalte națiuni, nu însușindu-și munca și bogățiile altora, ca până la 1918.

Dacă ținem cont de ceea ce a zis reprezentantul Ungariei la Conferința de Pace de la Paris în prima jumătate a anului 1920, contele Apponyi, care a încercat, în mod penibil, "să dovedească liderilor lumii că el reprezenta o națiune civilizată, pe când națiunile din fostul Imperiu austro-ungar care și-au revendicat autodeterminarea ar fi inferioare și nedemne de proiecția care o propunea Vestul" (cf. istoricul Vasile Pușcas, în volumul *Trianon, Trianon*), atunci reiese încă un beneficiu uriaș adus Ungariei de Tratatul de la Trianon, acela de a se fi eliberat de problemele extrem de numeroase avute, zi de zi, cu niște "națiuni inferioare" din cuprinsul granițelor ei. Astfel că în loc ca statul ungar să se ocupe de progresul și civilizația națiunii ungare, ar fi avut pe cap și aceste "națiuni inferioare" pe care Ministerul de Interne Regal ungar din timpul dualismului le urmărea și le persecuta continuu pentru pretențiile lor, desigur, tot "inferioare", de a-și menține limba, datinile, viața națională, identitatea. Sunt pline documentele de arhivă, ziarele de epocă, de asemenea arestări, persecuții, hărțuirea sistematică a intelectualilor, bătăi aplicate de jandarmii maghiari românilor, slovacilor și altor popoare sus-amintite

pentru diferite pricini. O arhitectură politică internă bazată numai pe represiuni permanente nu avea cum să dureze într-o Europă modernă, ale cărei valori supreme sunt libertatea și democrația.

Presa română le arăta lumii ca nedreptăți, presa maghiară și secuiască le consemna cu satisfacție că este bine și corect apărat statul ungar, dar ambele genuri de presă consemnează abuzul. Ar fi extraordinar de necesar ca să se înceapă editarea unui corpus de documente în mai multe volume pe această temă, a persecuțiilor naționalităților în timpul dualismului austro-ungar. Din aceste nedreptăți flagrante făcute națiunilor din Ungaria dualistă reiese, indirect, și un alt beneficiu uriaș al Ungariei din Tratatul de la Trianon, și anume că, nemaivând ocazia de a asupri pe față popoarele, ca în perioada dualistă, statul ungar a câștigat o mare onoare și demnitate în ochii Europei și ai lumii. În timpul dualismului, Ungaria era dezavuată de numeroase personalități culturale și politice ale marilor civilizații: ale Franței, Angliei, Italiei etc., până și nordicul Bjørnstjerne Bjørnson, scriitor norvegian, laureat al Premiului Nobel în 1903, a sărit în apărarea românilor asupriți de Ungaria dualistă, și exemplele sunt numeroase. E drept că astăzi Ungaria pierde mult din respectul Europei prin continuarea cantonării în nerecunoașterea, cu stridență, a dreptății Tratatului de la Trianon, care i-a adus, de fapt, atâtea beneficii reale. De remarcat atitudinea realistă, responsabilă și nobilă a Austriei, care, "redușă teritorial și recunoscând vinovăția pentru declanșarea războiului, cu economie distrusă, s-a conformat pretențiilor Conferinței de pace și a semnat imediat Tratatul de la Saint-Germain (10 septembrie 1919)" (Vasile Pușcaș, în volumul *Trianon, Trianon*). Austria nu a ridicat acest gest firesc al ei la o mare umilință care ar cere mereu răzbunare, precum Ungaria. Această atitudine a Ungariei din timpul lui Horthy până astăzi a creat destabilizare și ură, care au dus la monstruoasele atrocități ungare contra românilor în Transilvania în timpul Dictatului de la Viena și pentru care încă Ungaria nu și-a cerut scuze românilor.

Bine ar fi ca, de acum înainte, în Ungaria să fie spulberate toate penibilele furii/isterii contra Trianonului, toate șovinismele împrăștiate cu "generozitate" maximă înspre țările succesoare, profanându-se în mod primitiv idealul de frățietate și armonioasă înțelegere și colaborare, toată orbirea cu mituri istorice revanșarde, mituri care sunt repudiate din start, pe bună dreptate, de români, slovaci, croați, sârbi, sloveni și chiar de națiunile mari ale Europei și ale lumii, deci fluturarea lor este complet inutilă și nu ține de civilizație.